

LÆRLEG • FAGLIG INSPIRATION

Venlighed • relationer • fællesskab

VENLIGHED I KLASSEN

Sådan kan du gøre venlighed konkret og øve den sammen med børnene i 0. klasse

Venlighed er ikke kun noget, man er. Det er noget, man kan øve sig på at gøre.

Hvad betyder venlighed i 0. klasse?

For små skolebørn bliver venlighed tydelig, når den omsættes til handlinger, de kan se og gøre: at hilse, dele, hjælpe, lytte, invitere med, vente på tur, trøste og tale respektfuldt.

Venlighed betyder ikke, at børn altid skal være enige eller sige ja. Et barn kan være venligt og samtidig sætte en tydelig grænse. Derfor hænger venlighed også sammen med respekt, mod og evnen til at sige fra på en ordentlig måde.

Lærerens opgave

Gør venlige handlinger konkrete, vis dem selv, læg mærke til dem i hverdagen og giv børnene mange små muligheder for at øve dem.

Et vigtigt budskab

Vi behøver ikke være bedste venner med alle. Men alle i klassen skal mødes ordentligt og have mulighed for at være en del af fællesskabet.

SÅDAN GØR DU VENLIGHED KONKRET

Venlighed • relationer • fællesskab

7 enkle lærer-greb

1. Vis hvad venlighed ser ud som	Brug eksempler: "Jeg kan se, at Alma rykkede sin stol, så der blev plads." Beskriv handlingen i stedet for kun at sige "Hvor er du sød".
2. Brug venlige startsætninger	Øv sætninger som: "Vil du være med?", "Må jeg hjælpe?", "Er du okay?", "Du kan sidde her", "Tak" og "Skal vi prøve igen?"
3. Fang de små øjeblikke	Peg på venlighed, når den opstår spontant. Det hjælper børnene med at opdage, hvilke handlinger der styrker fællesskabet.
4. Giv plads til at reparere	Når et barn har såret en anden, så hjælp med mere end et hurtigt "undskyld". Spørg: "Hvad kan du gøre, som hjælper nu?"
5. Øv venlig grænsesætning	Lær børnene: "Stop, jeg vil ikke have det", "Jeg vil gerne lege noget andet" og "Jeg har brug for lidt plads". Venlighed må ikke betyde, at man tilsidesætter egne grænser.
6. Bland børnene på tværs	Brug skiftende makkere og små grupper. Det giver flere børn erfaring med at samarbejde og opdage hinandens styrker.
7. Lad voksne være modellen	Børn ser, hvordan de voksne hilser, lytter, håndterer fejl og taler om andre. Den voksnes tone er en del af undervisningen i venlighed.

AKTIVITETER TIL HVERDAGEN

Venlighed • relationer • fællesskab

8 aktiviteter, der træner venlighed

Venlighedsdetektiver	Lad børnene holde øje med venlige handlinger i løbet af dagen. Saml eksempler ved afslutningen.
Venlighedsmission	Giv klassen én mission: Hjælp nogen uden at blive spurgt, inviter en med eller giv et oprigtigt compliment.
Kompliment-cirklen	Et barn får en konkret positiv besked om noget, det har gjort - ikke kun om udseende.
Makkerhjælp	To børn løser en lille opgave, hvor de kun lykkes, hvis de hjælper hinanden.
Den tomme stol	Tal om, hvad man kan gøre, hvis man opdager, at nogen sidder alene eller ikke er kommet med i legen.
Venlighedskæden	Lav et papirlod for hver venlig handling, klassen opdager. Se kæden vokse uge for uge.
Rollespil	Spil korte situationer: nogen taber sine ting, bliver afvist i en leg eller mangler en makker. Hvad kan man sige og gøre?
Tak for i dag	Lad enkelte børn afslutte dagen med at takke en klassekammerat for en konkret handling.

Pas på konkurrence	Venlighed fungerer bedst som fælles kultur - ikke som en konkurrence om at være "den venligste". Undgå at rangere børn efter, hvor venlige de er.

SAMTALE, REFLEKSION OG RUTINER

Venlighed • relationer • fællesskab

Gør venlighed til en del af klassens sprog

Korte samtaler gør det lettere for børnene at forstå, at venlighed kan se forskellig ud fra situation til situation.

Spørg i samlingen

Hvordan kan man se, at nogen er venlig? Hvordan føles det at blive inviteret med? Kan man være venlig og stadig sige nej? Hvad kan man gøre, hvis nogen står alene?

Når noget går galt

Spørg: Hvad skete der? Hvordan tror du, den anden havde det? Hvad kan hjælpe nu? Hvad kan du gøre næste gang? Målet er læring og reparation - ikke skam.

Når nogen bliver holdt udenfor

Tag ansvaret som voksen. Hjælp børnene med konkrete måder at skabe adgang til legen på. Et barn, der gentagne gange står udenfor, skal ikke alene bære opgaven med at "spørge pæneren".

5 minutter ved dagens afslutning

Vælg 1-2 spørgsmål: Hvilken venlig handling så du i dag? Hvem hjalp dig? Hvornår hjalp du en anden? Var der nogen, der gjorde plads til en anden? Hvad vil vi prøve i morgen?

I vores klasse øver vi os på at være modige nok til at være venlige - også når det kræver, at vi hjælper, inviterer med eller siger fra.

Små skridt - store milepæle

LærLeg • Inspiration til undervisere i børnehaveklassen / 0. klasse